

Toward a Wiser Use of Energy Hebrew/English Source Sheet

This material was prepared by Rabbi Yonatan Neril and Evonne Marzouk of Canfei Nesharim, as part of the Jewcology project.

Outline of Sources:

a) Energy and Bal Tashchit:

1. Talmud, Shabbat 67b
2. Rabbi Yosef Chaim ben Eliyahu

b) The Air in Jerusalem in the Times of the Temple

1. Talmud, Bava Kama 82b, + Rashi's commentary
2. Mishna Tamid 29a and Talmud p. 29b
3. Tractate Yoma 39b, and Rashi's commentary

4. Bava Batra 25a

c) Shabbat, Fire, and Energy

1. Exodus 35:2
2. Rabbi Samphson Rafael Hirsch, commentary to Exodus 35:3

d) Solar Energy

1. Lubavitcher Rebbe

I. Energy Bal Tashchit (Do Not Destroy)

תלמוד בבלי מסכת שבת דף סז/ב

אמר רב זוטרא האי מאן דמיכסי שרגא דמשחא ומגלי נפטא קעבר משום בל תשחית

Babylonian Talmud, Tractate Shabbat, p. 67b, translation by Dr. Akiva Wolff

Mar Zutra said, "One who covers an oil lamp [causing the flame to burn inefficiently] or uncovers a kerosene lamp [allowing the fuel to evaporate faster] violates the prohibition of bal tashchit."

רבי יוסף חיים בן אליהו אל-חכם, שו"ת תורה לשמה סימן עו- (עירק, המאה ה-19), מודפס ירושלים תשל"ו
+נרות שבת האם מותר לתת הרבה שמן כדי שידלקו גם ביום. + שאלה יש בני אדם דרכם להדליק בליל שבת שבעה נרות ומניחים בהם שמן שיעור רב שיהיו דולקים עד יום שבת בערב וכן עושין ביו"ט ג"כ אם יש לזה סמך או רמז בדברי חכמים. יורינו המורה לצדקה ושכמ"ה.

תשובה לענין השבעה יש סמך רמז בספרי הקודש אבל למה שמניחים בהם שמן הרבה שיעור שידליק כל יום שבת כולו עד הערב לא מצאתי לזה סמך ולא רמז בספרי הקודש ואני אומר לא יפה דבר זה וצריך לבטלו יען כי עוברים על בל תשחית בזה דשרגא בטהרא מאי אהני כי אין מקום להדלקת נר ביום אלא רק בבית הכנסת דהוי משום כבוד בית הכנסת ולא משום דצריכי לאורה וכן מה שמדליקים למנוחת הנפטרים תנצב"ה אבל הדלקת נר בביתו של אדם אפילו בשבת היא משום הנאת אורה וביום דליכא הנאה כלל למה ידליקו ואיתא בשבת דף ס"ז האי מאי דמיכסי שרגא דמשחא ומגלי נפטא קעבר על בל תשחית

ומזה הגמרא הוריתי לאותם שדרכם להניח בנר ב' פתילות בכל לילה בחול כדי להרבות האורה בבית ודרכם להניח הנר דולק גם בזמן שהן ישנים עד הבוקר מפני שצריכים לאורו כאשר קמים בלילה מן המטה לאיזה צורך וקשה להם לקום בחושך והוריתי שצריכים להסיר הפתילה בעת שהם ישנים וישאר רק פתילה אחת דולקת כי בעת השינה אינם צריכים לרבוץ אורה ואם יהיו ב' פתילות יחד דולק השמן לאיבוד ויש בזה משום בל תשחית וכמ"ש בהא דמיכסי שרגא דמשחא ומגלי נפטא. והיה זה שלום וא-ל ש-די ה' צ-באות יעזור לי. כ"ד הקטן
יחזקאל כחלי נר"ו.

Rabbi Yosef Chaim ben Eliyahu, Torah Lishma, section 76, (the Ben Ish Chai, a major halakhic authority of 19th century Iraq). Translation by Rabbi Yonatan Neril.

Question: There are people whose practice is to light seven lights before Shabbat evening [Friday night] and leave a great quantity of oil in them so that they will stay lit into the evening of Shabbat day [Saturday night]. They do the same as well on holidays. Is there a basis in Jewish law or a hint at such a practice in the teachings of the Sages? Let the teacher instruct us for righteousness and his merit will be from Heaven.

Answer: Concerning the seven [lights] there is a basis of a hint in the holy books, but I did not find a basis or hint in the holy books for leaving a great quantity of oil in order that they will be lit for the entire Shabbat day into the evening [of Saturday night]. And I say that this practice is not commendable, and needs to be stopped, since it transgresses Bal Tashchit [do not destroy] since how will a light amidst light be helpful?¹ The only place where it is appropriate for a light in the day is in synagogues, due to the honor of the synagogue, and not because one needs the light there, and so too for memorial lights for those who have departed. But [not so] lighting a lamp in one's home on Shabbat where the Shabbat lamp is for enjoying the light. During the day there is no enjoyment of the light [of this lamp]--why should one light it? And the Talmud in Tractate Shabbat p. 67 says, "One who covers an oil lamp or uncovers a kerosene lamp violates the prohibition of bal tashchit."

And based on this passage of the Talmud I taught to those people whose practice during weeknights is to place two wicks in an [oil] lamp in order to increase the light in the house. Their practice is to leave the lamp lit also during the time they are asleep, until the morning, since they need the light when they get up in the night from bed for whatever purpose, and it is difficult for them to get up in darkness. I instructed that they need to remove a wick at the time they are sleeping and leave just one wick lit, since at the time they are sleeping they do not need the increased light, and if there would be two wicks lit together the oil would go to waste, and there is here a violation of Bal Tashchit, as it says [in the Talmud] "one who covers an oil lamp or uncovers a kerosene lamp.." And there should be peace, and G-d, the Master of Legions, should help me.

Discussion questions:

1. We see that unnecessary energy use is considered a violation of Bal Tashchit. How does this apply to our energy use today?
2. Does it change things that the energy resource is far away and not seen/owned by us?
3. How could we apply these teachings to today's energy use on Shabbat?

II. The Air in Jerusalem in the Times of the Temple

משנה מסכת תמיד פרק ב משנה ג

החלו מעלין בגזירין לסדר את המערכה וכי כל העצים כשרים למערכה הין כל העצים כשרין למערכה חוץ משל זית ושל גפן אבל באלו רגילין במרביות של תאנה ושל אגוז ושל עץ שמן:

Mishna Tamid, 2:3, translation from Judaic Classics Library:

They [the priests] then began to take up the logs to lay the fire. Were all kinds of wood suitable for the fire? All kinds of wood were suitable for the fire except vine and olive wood. What they mostly used, however, were boughs of fig trees and of nut trees and of oil trees.

תלמוד בבלי מסכת תמיד דף כט עמוד ב

החלו מעלין בגזירין לסדר את המערכה [וכו'] חוץ משל זית ומשל גפן [וכו']. הני מ"ט? רב פפא אמר: משום דקטרי, רב אחא בר יעקב אמר: משום ישוב דארץ ישראל.

Talmud, Tamid 29b, translation adapted from Judaic Classics Library translation.

They [the priests] then began to take up the logs to lay the fire, aside from of olive tree and grapevine [quote of the Mishna]. Why were these excepted? — R. Papa said: Because they have knots²; R. Aha b. Jacob said:

¹ The Ben Ish Chai seems to be writing in a community whose homes were built to provide natural lighting from the sun.

² This translation is of the word 'kitrei.' Other rabbis, including Rabeinu Gershon below, had a different word here in their

Because of the settlement of the Land of Israel.

רבינו גרשום מסכת תמיד דף כט עמוד ב
מאי טעמא? לא משום דקטמי? שעושין עשן יותר מדי.

Rabeinu Gershom to Tractate Tamid p. 29b, translation by Yonatan Neril

What is the reason? Is it not because they are ash producing? It is that they make too much smoke.

תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף פב עמוד ב
עשרה דברים נאמרו בירושלים:...ואין עושין בה כבשונות...משום קוטרא.

Babylonian Talmud, Tractate Bava Kama, p. 82b, translation by Yonatan Neril

Ten things were said in Jerusalem: One cannot make [large] ovens in the city...because of smoke.

רש"י מסכת בבא קמא דף פב עמוד ב
קוטרא - עשן שמשחיר את החומה וגנאי הוא.

Rashi to Tractate Bava Kama, p. 82b, translation by Yonatan Neril

'Kutra'—smoke which blackens walls, which is an ugly thing.

משנה בבא בתרא פרק שני, משנה בכ"ה
מרחיקין את הנבלות ואת הקברות ואת הבורסקי מן העיר חמישים אמה

Mishna, Tractate Baba Batra, p. 25a, translation by Dr. Akiva Wolff

Carcasses, graveyards and tanneries (which are all sources of noxious odors) must be distanced from the city at least 50 cubits...

Discussion questions:

1. What can we learn from these teachings? Can they be applied to the energy situation in Israel today?
2. Although these rules are not legally binding outside of Israel, what can we learn from them regarding other cities? What does a cleaner city say to its inhabitants and visitors?

III. Shabbat, Fire, and Energy

שמות פרק לה פסוקים א-ג
וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלֹהִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה יְקֹוֹק לַעֲשׂוֹת אִתְּכֶם
שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לְכֶם קֹדֶשׁ שַׁבָּתוֹן לִיקְוֹק כָּל הַעֲשִׂיָּה בּוֹ מְלָאכָה יִמָּחַד:
לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת:

Exodus, chapter 35, verses 1-2, Judaica Press translation

Moses called the whole community of the children of Israel to assemble, and he said to them: "These are the things that the Lord commanded to make.

Six days work may be done, but on the seventh day you shall have sanctity, a day of complete rest to the Lord; whoever performs work thereon [on this day] shall be put to death.

You shall not kindle fire in any of your dwelling places on the Sabbath day."

רבינו בחיי שמות פרק לה פסוק ב
...וכלל כל המלאכות במלאכת אש, כי בידוע שרוב המלאכות שבני אדם מתעסקין בהם אינם אלא ע"י האש כי האש סבתם ועקרם, ולכך
תקנו לנו רז"ל במצות הבדלה במוצאי שבת שהוא תחלת היתר המלאכות לברך על האש: בורא מאורי האש, לפי שהאש תחלת המלאכות
במעשה בראשית וכענין שכתוב ביום ראשון: (בראשית א, ג) "ויהי אור"

Rabeinu Bachya, commentary to Exodus 35:2 in Torah Commentary by Rabbi Bachya ben Asher, translated and annotated by Eliyahu Munk, Lamda Publishers, Brooklyn, NY, 2003

"...Making fire is an appropriate example of basic human activity seeing that most of the principal activities we

are engaged in cannot be performed satisfactorily if one were not able or allowed to make fire. This is the reason that the sages instituted the benediction over fire during the havdala ritual at the end of the Sabbath to signify that this crucial activity (as well as other activities) which was prohibited on the Sabbath is once again permitted. Fire, i.e. light, was the first of the activities G'd engaged in when creating the universe (Genesis 1:2).”

רש"ר הירש שמות פרשת ויקהל פרק לה פסוק ג

לא תבערו אש וגו'. הבערת אש אינה לכאורה פעולה יוצרת אלא פעולה הרסנית. מאידך, דווקא הוצאת האש המלאכותית היא הכוח המביא ומבטיח לאדם את שלטונו האמיתי על העולם הגשמי. רק על - ידי האש עושה לו האדם את כלי - מלאכתו וחודר אל תוך תוכם של החומרים, מפרידם ומעצבם... שביתת - מלאכה בשבת היא ההודאה, שה' הוא שהעניק לאדם את כוח השליטה בעולם הגשמי, ושאינו לאדם לנהוג בשליטה זו אלא כעובד ה'. הודאה זו מתבטאת בנפרד לגבי כל סוג וסוג מכוונות השליטה הזאת. אין השבת מתחללת ביחס למרכיבים השונים של העולם הגשמי, אלא ביחס לסוגי המלאכות. למשל, אם אדם עושה במלאכת הקצירה בתבואה, בגפן ובפירות האילן, אינו מביא אלא חטאת אחת; ואילו אם הוא עושה שלוש מלאכות בשדה התבואה - זורע, קוצר ומלקט - הריהו חייב שלוש חטאות. מכאן שעלינו להבין את מושג השבת - לא כשיעבוד העולם הגשמי לה', אלא כהשתעבדות האדם לה' ביחס אל עולמו הגשמי.

Rabbi Samphson Raphael Hirsh to Exodus 35:3 p. 670-1

"You shall kindle no fire..." On the one hand, kindling fire in itself is not a productive, creative, but primarily, rather a destructive activity. But on the other hand, the ability to produce fire artificially is just that which first gave Man his true mastery over the materials of the world. Only by means of fire can he create his tools, can he analytically and synthetically probe into the inner nature of things...On Shabbat the cessation of work is the belief and acknowledgment that the ability to 'master matter,' the creative productive power that Man has, is lent to him by God, and is only to be used in His service....The idea of Shabbat is to be understood, not so much as laying our world at the Feet of God, but as laying *our relation to our world* at His Feet."

Discussion questions:

1. Why is the use of fire prohibited on Shabbat?
2. How is this prohibition similar and different from our use of electricity today?
3. What can it teach us about our use of energy today?

IV. Solar Energy

Rabbi Menachem Mendel Schneerson (The Lubavitcher Rebbe), 1981:

"Very soon, the entire country should switch, first of all, to energy that can be generated from the sun's rays in the [US] south, which should be supplied to the entire country."³

Discussion question:

1. Why do you think the Lubavitcher Rebbe recommended the use of solar energy?

Jewcology.com is a new web portal for the global Jewish environmental community. Source sheets developed as part of the Jewcology project are sponsored by Teva Ivri. Thanks to the ROI community for their generous support, which made the Jewcology project possible.

³ As quoted in Mind over matter : the Lubavitcher Rebbe on science, technology and medicine, by Rabbi Menahem Mendel Schneersohn, original Hebrew edition compiled by Joseph Ginsburg and Herman Branover; edited and translated into English by Arnie Gotfryd. Jerusalem: Shamir, 2003. p. 257. The talk, given in Yiddish and with English subtitles, is available online at www.chabad.org